

АД СТАЛІЦЫ ДА ВЁСКИ

Прэзідэнт агучыў, якім чынам будуць развівацца населеныя пункты ўсіх узроўняў

Справа ад аўтамабільнай дарогі — поле льну. Дасканала роўна пасаджанае, яно нагадвае зялёны дыван з блакітным адценнем. Яно нараджае адчуванне чысціні, дагледжанасці і дасканаласці, якое не пакідае на працягу ўсяго шляху да гарадскога пасёлка Копысь і ў ім самім.

Мясцовая жыхарка Таццяна Чарнюк прызнаецца, што за апошнія гады Копысь змянілася ў лепшы бок. Палепшыліся інфраструктура, знешні выгляд. «Такую прыгажуню зрабілі! — кажа яна. — Але тое, што зроблена, трэба берагчы».

Жыхары гарадскога пасёлка, якія прыйшлі на сустрэчу з Прэзідэнтам Беларусі Аляксандрам Лукашэнкам, у адзін голас кажуць, што родную Копысь не пазнаць. За лічаныя месяцы паклалі новае дарожнае пакрыццё, праклалі сеці вода-, газа- і электразабеспячэння, а таксама сувязі. Цяпер ідуць работы па рэканструкцыі дзіцячага садка, школы, бальніцы. Па словах беларускага лідара, Копысь можа стаць прыкладам таго, як варта ўдыхаць новае жыццё ў невялікія населеныя пункты:

— Я хацеў паглядзець, як выканана маё даручэнне. Мы прынялі рашэнне восенню мінулага года аднавіць гэты гарадскі пасёлак. Не таму, што дзесьці я хадзіў па гэтым пасёлку, хаця тут няма таго метра, дзе б я ні хадзіў, ды і нарадзіўся тут. Пытанне глыбейшае. Перад намі стаіць праблема, як далей развіваць краіну, як яе засяляць, дзе павінны жыць людзі.

Камфорт павінен быць не толькі ў буйных гарадах, але і ў невялікіх пасяленнях. Трэба стварыць добрыя ўмовы, не разбураючы тое, што ўжо ёсць. Пры гэтым людзям важна мець годную працу.

Па словах Прэзідэнта, родны для яго пасёлак быў абраны не выпадкова: тут усё яму вядома, тут не падманеш, спрацаваўшы дрэнна.

— Мы зрабілі адзін пасёлак. Усіх губернатараў сюды прывязём. З наступнага года ў кожнай вобласці два пасёлкі кожны год дастань і пакладзі. Менавіта так, як у Копысь, мы іх павінны прывесці ў парадак. Так мы замыкаем вертыкаль аднаўлення краіны, пра якую я казаў: Мінск, абласныя цэнтры, раённыя цэнтры (яны ўсе ў парадку, нават

у Віцебскай вобласці), ніжэй ідзе аграгарадок (таксама ведаем, як рабіць), далей ідуць пасёлкі гарадскога тыпу і вёскі, дзе раней былі цэнтры аб'яднаных гаспадарак.

Прэзідэнт азнаёміўся з адноўленымі аб'ектамі ў пасёлку, наведаў цэнтр народнай творчасці, бальніцу, добраўпарадкаваны бераг Дняпра. Асобную частку ў паездцы заняла гутарка з мясцовымі жыхарамі.

Адно з пытанняў датычылася коштаў на лекі, якія «пастаянна растуць». У сваю чаргу, кіраўнік дзяржавы запэўніў жанчыну, што раз такія праблема сапраўды хвалюе людзей, цэны на лекавым рынку будуць дадаткова правяраць. «Вы ведаеце маё стаўленне. Наколькі магчыма сёння, я імкнуся стрымліваць цэны», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Пры гэтым калі шэсць гадоў таму ў Беларусі рабілі толькі 18% лекаў ад усіх, якія прысутнічалі на рынку, то цяпер — 56—57%, і пры гэтым большасць з іх каштуе каля аднаго-двух долараў.

Маладая маці падзялілася сваімі ўражаннямі ад парада ў Мінску, які глядзела па тэлебачанні разам са сваім трохгадовым сынам, і запытала, ці спадабаўся ён Прэзідэнту. «У цэлым мне парад спадабаўся. Зрабілі ўжо

больш маштабна, — сказаў ён. — Я прасіў, каб паказалі моц арміі, каб людзі паглядзелі і зрабілі высновы, што там штосьці ёсць, што можа іх абараніць. І іх дзяцей, і вашага трохгадовага малыша».

Галіна Куляшова запыталася ў Прэзідэнта, ці будзе ў гэтым годзе наша краіна з хлебам, нягледзячы на неспрыяльнае надвор'е. Аляксандр Лукашэнка лічыць, што год гэты для сельскай гаспадаркі неблагі: збожжавыя, сапраўды, невысокія, бо было халаднавата, але затое добра развілася каранёвая сістэма. Слабыя былі травы першага ўкосу, асабліва злакавыя, але зараз, пасля таго як прайшлі дажджы, трава стала лепшая.

— На працягу тыдня я вам абяцаю спёку да 30 градусаў. Мы чакаем моцны паўднёвы цыклон. І яшчэ надакучыць. Маё асабістае меркаванне, я ўжо казаў, я — чалавек зіміні. Для мяне гэта благадаць. Гэта надвор'е — маё надвор'е. Я адчуваю сябе камфортна. Давайце будзем бліжэй да Госпада, і ён нам падарыць добрае надвор'е. Тое, якое кожны з вас чакае.

Вераніка ПУСТАВІТ,
pustavit@zviazda.by

г. п. Копысь.

ЗГОДА БУДУЕ

...кажуць беларусы. У Мінску працягваецца дыялог паміж парламентарыямі амаль 60 краін свету

Учора ўдзельнікі пасяджэнняў 26-й сесіі Парламенцкай асамблеі АБСЕ працягнулі разгляд асноўных пытанняў парадку дня. Нашы карэспандэнты інфармуюць пра найбольш цікавыя моманты сустрэч.

АДКАЗ ТЭРАРЫСТЫЧНАЙ ПАГРОЗЕ

На пасяджэнні Агульнага камітэта па палітычных пытаннях і бяспецы абмеркавалі папраўкі да праекта рэзалюцыі і дадатковыя пытанні. Асноўнай тэмай стаў тэрарызм. Прадстаўнік Таджыкістана адзначыў, што для супрацьстаяння гэтай сусветнай праблеме неабходны калектыўны падыход. Магчыма, трэба выпрацаваць на заканадаўчай аснове новыя падыходы, накіраваныя ў тым ліку на прадухіленне.

Прадстаўнік Грэцыі падкрэсліў, што абсалютны прыярытэт для грамадзян — бяспека, якую гарантуе дзяржава. У гэтым кірунку парламентарыі могуць зрабіць наступнае: па-першае, узгадніць заканадаўства па барацьбе з тэрарызмам, па-другое, наладзіць супрацоўніцтва паміж арганізацыямі бяспекі.

Намеснік старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Баляслаў Пірштук прапанаваў падтрымаць прапанову расійскай дэлегацыі — праект рэзалюцыі аб умацаванні ролі АБСЕ ў супрацьдзеянні

Фота Надзеі БУЖАН.

ГУМАНІТАРНЫ АСПЕКТ

На пасяджэнні Агульнага камітэта па дэмакратыі, правах чалавека і гуманітарных пытаннях прадстаўнік Канады падняла пытанне аб дыскрымінацыі на рэлігійнай глебе. Яна адзначыла, у прыватнасці, што распаўсюджанне тэрарызму ўплывае на адносіны да мусульман па ўсім свеце. У сваіх прапановах па ўдасканаленні рэзалюцыі дэлегаты звярталіся ў асноўным да традыцыйных каштоўнасцяў: свабоды слова і іншых правоў чалавека.

ПЛЯЦОЎКА ДЛЯ ПАРАЗУМЕННЯ

На пасяджэнні Агульнага камітэта па эканамічных пытаннях, навуцы, тэхналогіі і навакольным асяроддзі абмяркоўвалі магчымасць унясення 20 паправак да праекта будучай Мінскай дэкларацыі. Парламентарыі прынялі ініцыяваную беларусамі 19-ю папраўку, якая мае на ўвазе ўключэнне пункта аб неабходнасці далейшага развіцця і пашырэння ўзаемадзеяння паміж інтэграцыйнымі працэсамі і структурамі на прасторы АБСЕ ў інтарэсах фарміравання адзінай эканамічнай прасторы. Робіцца гэта ў адпаведнасці з абавязацельствамі, якія замацаваны ў Хельсінкскім заключным акце і Астанінскай юбілейнай дэкларацыі 2010 года. Пры гэтым асаблівае месца аддаецца менавіта АБСЕ: арганізацыя магла б адыграваць ролю платформы для дыялогу. Беларус-

кая папраўка нацэлена на тое, што дадзенаму практыку неабходна спраціць, у тым ліку па лініі міжнароднага парламенцкага супрацоўніцтва.

Важнай падзеяй таксама стала прыняцце беларускай рэзалюцыі аб «Распрацоўцы своечасовых і эфектыўных заканадаўчых, нарматыўных, адміністрацыйных мер рэагавання на з'яўленне новых псіхаактыўных рэчываў». Віцэ-спікер Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Баляслаў Пірштук пасля прадстаўлення рэзалюцыі адзначыў, што выпрацаваць агульныя апэратыўныя падыходы рэагавання будзе няпроста. Але прыняцце рэзалюцыі большасцю галасоў кажа пра тое, што тэма актуальная і вельмі важная для ўсёй прасторы АБСЕ.

Акрамя таго, ён звярнуў увагу на тое, што за апошнія два-тры гады колькасць людзей, якія прымаюць псіхаактыўныя рэчывы, павялічылася ўдвая. Гэта пацвярджаюць эксперты ААН і АБСЕ. На яго думку, выявіць такія рэчывы складана, таму што іх цяжка зарэгістраваць. Гэта адбываецца таму, што яны хутка з'яўляюцца, а выяўляць іх не паспяваюць. Гэты працэс трэба папярэджаць, лічыць віцэ-спікер ніжняй палаты беларускага парламента.

Баляслаў Пірштук таксама адзначыў, што Беларусь гатова прымаць актыўны ўдзел у дзейнасці АБСЕ. «Нам хацелася б больш працаваць менавіта ў эканамічным блоку, каб мы дзейнічалі эфектыўней у рэгіёне АБСЕ, у Еўрасаюзе, прыцягвалі і патэнцыяльных інвестараў, і новыя тэхналогіі», — рэзюмаваў беларускі дакладчык.

Надзея АНІСОВІЧ.
anisovich@zviazda.by
Ілья КРЫЖЭВІЧ.
kryzhevich@zviazda.by

■ Межы для наркотыкаў

НЕКАЛЬКІ МЕР, КАБ ЗНІЗІЦЬ ПОПЫТ

Нарада галоўных нарколагаў дзяржаў — членаў АДКБ прайшла ў Мінску

Галоўныя нарколагі Арменіі, Беларусі, Казахстана, Кыргызстана, Расіі, Таджыкістана, а таксама прадстаўнікі рэгіянальнага офіса ўпраўлення ААН па наркотыках і злачыннасці па Афганістане і суседніх краінах чарговы раз абмеркавалі сітуацыю з ужываннем наркотыкаў і новых псіхаактыўных рэчываў у краінах — членах Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы, падзяліліся вопытам работы па лячэнні, рэабілітацыі і рэсацыялізацыі нарказалежных, вызначылі эфектыўныя меры прафілактыкі.

Дагэтуль у межах Дагавора аб калектыўнай бяспецы шмат гадоў распрацоўваліся ў першую чаргу механізмы сілавога, праваахоўнага процідзеяння незаконнаму абароту, што, безумоўна, прыносіла свой плён. Дастаткова прыгадаць хоць бы адну з апошніх маштабных аперацый «Заходні заслон» (са штабам у Брэсце), падчас якой дзяржавамі — членамі АДКБ з прыцягненнем іншых краін было канфіскавана каля 16 тон наркотыкаў. Аднак барацьба з псіхаактыўнымі рэчывамі патрабуе эфектыўных мер процістаяння не толькі прапанове, але і попыту. Цікавым вопытам работы дзеліцца ў гэтым кірунку, напрыклад, расійскі бок.

— Даволі доўга мы даказвалі неабходнасць ранняга выяўлення спажываючых наркотыкаў у адукацыйным асяроддзі, і ўрэшце быў распрацаваны адпаведны закон, і цяпер мы актыўна тэсціруем школьнікаў і студэнтаў, — паведаміў галоўны пазаштатны псіхіятр-нарколаг Міністэрства аховы здароўя Расіі Яўген БРУН. — Калі 5—6 гадоў таму ўзровень спажывання наркотыкаў сярод апытаных старшакласнікаў і студэнтаў, то летась размова ішла пра 3 працэнты, а дзесьці і менш. Надалей мы будзем займацца выяўленнем спажываючых наркотыкаў і алкаголю ў кардыялагічных, пульманалагічных, гастроэнтэралагічных аддзяленнях бальніц. Паводле першых вынікаў, каля 15 працэнтаў пацыентаў

гэтых аддзяленняў атрымалі свае захворванні менавіта з прычыны злоўжывання псіхаактыўнымі рэчывамі. Плануецца ў нас працягваць і прафілактыку на працоўных месцах: у мужчынскіх працоўных калектывах выяўляецца да 20 працэнтаў праблемных людзей...

Гэтыя падыходы Расія прапануе і краінам — удзельніцам АДКБ. З 2014 года Беларусь таксама выяўляе ў арганізаваных калектывах грамадзян, схільных да ўжывання псіхаактыўных рэчываў. У тым жа годзе Міністэрства аховы здароўя распрацавала метадычныя рэкамендацыі па выяўленні наймальнікам і ў сваіх працоўных калектывах асоб, якія злоўжываюць або маюць такую схільнасць, нагадвае галоўны нарколаг Міністэрства аховы здароўя Беларусі Іван КАНАРАЗАЎ. Прапісаны ў рэкамендацыях і шляхі вырашэння праблемы — куды звяртацца па наркалагічную дапамогу. Плануецца ў краіне праводзіць і даследаванне па выяўленні схільных да злоўжывання алкаголем у самацыхнічных стацыянарах. Своечасовае выяўленне згубнай схільнасці дапамагае ажыццявіць індывідуальную прафілактыку ў групах рызыкі. Аб эфектыўнасці падобных мер сведчыць, напрыклад, той факт, што за апошнія 4—5 гадоў колькасць траўманых на вытворчасці знізілася прыкладна ўдвая.

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@zviazda.by

тэрарызму: «Вітаем прыняцце ў Мінску рашэння аб заснаванні ў рамках ПА АБСЕ Камітэта па супрацьдзеянні тэрарызму. Упэўненыя, што яго работа будзе спрыяць умацненню ўкладу нашай асамблеі ў барацьбу з гэтай чумой XXI стагоддзя, ахвярамі якой за апошнія гады сталі многія тысячы нявінных людзей па ўсім свеце».